

Vai trò của sự tin tưởng trong REDD+

Sự tin tưởng không thể duy trì nếu không có những hệ thống đảm bảo tính trách nhiệm và sự tu chính.

- Marcus Colchester,
Chương trình Người lâm nghiệp

Trong khi các thương thảo về hình thái của chương trình REDD+ vẫn đang được diễn ra trên bình diện quốc gia và quốc tế, mạng lưới các tổ chức xã hội dân sự của REDD-Net xác định lòng tin là một ưu tiên hàng đầu để tiếp tục được đưa ra phân tích chi tiết. Trong bản tin này chúng ta tìm hiểu tầm quan trọng của sự tin tưởng trong REDD+, tại sao sự thành công của REDD+ phụ thuộc vào điều này và bằng cách nào bản thân sự tin tưởng lại cần đi kèm với một loạt cảnh báo.

Chào mừng các bạn đến với Bản tin REDD-Net Châu Á – Thái Bình Dương! Nếu các bạn muốn biết thêm thông tin

về REDD+ hoặc về sáng kiến REDD-Net và các cộng đồng, xin hãy ghé thăm www.redd-net.org. Tôi sẵn lòng ghi nhận những nhận xét, ý kiến và câu hỏi của các bạn liên quan tới tài liệu được chia sẻ dưới đây. Xin hãy liên lạc với tôi tại địa chỉ regan@recoftc.org.

Regan Suzuki

Điều phối viên mạng lưới REDD-Net Châu Á – Thái Bình Dương

Trong số này

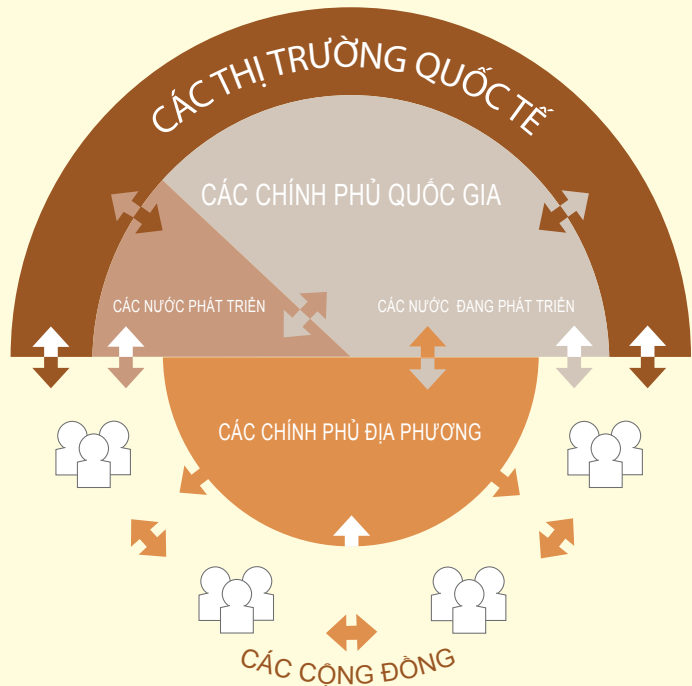
- 2 Ai cần đặt lòng tin vào ai, và tại sao vậy?
- 3 Tại sao tin tưởng lại nổi lên thành một vấn đề then chốt trong REDD+?
- 4 Các thành tố tạo nên sự tin tưởng
Trường hợp ở Mindanao, Philippines
- 5 Sụp đổ lòng tin?
Trường hợp ở Oddar Meanchey, Campuchia
- 6 Quá nhiều cho một điều tốt đẹp?
- 7 FPIC: Một công cụ xây dựng sự tin tưởng?
- 8 Xây dựng sự tin tưởng: Một vài phương cách thiết thực

VỀ REDD-Net

REDD-Net là một cổng chia sẻ nguồn lực và thông tin về chương trình Giảm phát thải từ Mất rừng và Suy thoái rừng (REDD+). Mạng lưới chia sẻ các thông tin và nguồn tài nguyên mới nhất chủ yếu cho các tổ chức xã hội dân sự và các đối tượng thực hành REDD nhằm giúp họ xây dựng các chính sách và dự án REDD vì người nghèo. Được dẫn dắt bởi Viện phát triển hải ngoại (ODI), các đối tác của mạng lưới REDD-Net bao gồm RECOFTC – Trung tâm vì Con người và Rừng, CATIE và UCSD.

Ai cần đặt lòng tin vào ai, và tại sao vậy?

Để REDD+ thành công, các nhân tố chủ chốt phải học cách đặt niềm tin của mình vào người khác. Dưới đây là minh họa cho những mối quan hệ cần được duy trì.

Một vài định nghĩa và cách dịch của từ tin tưởng

Tiếng Anh

Trust: Đặt tin tưởng vào, hy vọng, cho phép ai làm gì mà không lo ngại, dựa vào tấm lòng chân thật của ai đó.¹

Tiếng Bahasa

Percaya: Tương tự như nghĩa tiếng Anh, từ này có nghĩa là tin cậy, đặt lòng tin vào.

Tiếng Trung Quốc phổ thông

信任 (xin ren): Ký tự đầu tiên (xin) có nghĩa là 'dựa vào' hoặc 'tin vào'. Ký tự thứ hai (ren) nghĩa là 'trách nhiệm' hoặc 'nhiệm vụ'.

Tiếng Thái lan

ไว้ใจ (wai jai): Âm tiết đầu (wai) nghĩa là 'đặt, để', và âm tiết thứ hai (jai) có nghĩa 'trái tim' hoặc 'trí óc'. Do đó, khi bạn tin tưởng vào ai, trong tiếng Thái, có nghĩa bạn đặt cả trái tim, cả trí óc vào anh ấy/ cô ấy rồi.

Tiếng Việt

Tin tưởng: Từ 'tin' có thể mang nghĩa 'niềm tin' (danh từ) hoặc 'tin tức'. Từ thứ 2 mang nghĩa 'nghĩ suy'.

¹ Theo Merriam Webster.

Tại sao tin tưởng lại nổi lên thành một vấn đề then chốt trong REDD+?

Tin tưởng là trung tâm của thành công trong hầu hết các mối quan hệ của chúng ta với những người khác, và đó thực sự là yếu tố sống còn trong thành công của các sáng kiến phát triển. Tuy vậy, có một số yếu tố nhất quán trong thiết kế chương trình REDD+ mà chúng tôi cho rằng sẽ làm cho tin tưởng trở nên vô cùng đặc biệt:

- **REDD+ vẫn chưa được thừa nhận chính thức bởi Công ước khung Liên Hợp Quốc về Biến đổi khí hậu (UNFCCC).** Bởi việc xây dựng chương trình REDD+ và các công việc nền tảng có liên quan đang tiến triển, các nước đang phát triển đơn giản cần phải tin rằng các nước phát triển sẽ tiếp tục bày tỏ cam kết với cơ chế này dù nó chưa được hoàn thiện, và các nước này sẽ không coi REDD+ như một phương tiện để tránh né các cam kết của họ về cắt giảm phát thải khí nhà kính.
- **REDD+ chậm tới lịch sử của thể lực bất bình đẳng.** Các bất đồng trong quá khứ trong nội bộ các quốc gia, vùng lãnh thổ, cộng đồng và giữa các chính phủ thường là nguyên nhân khiến các thương thảo bắt đầu từ những vị thế đã mất đi sự tin cậy. Đặc biệt, những đối tượng thân cận và phụ thuộc nhất vào rừng – bao gồm những người bản địa, người dân quê nghèo, phụ nữ và thanh niên – khó có thể tin rằng REDD+ sẽ đem lại cho họ một phần chia công bằng có lợi về lâu dài.
- **REDD+ liên quan tới rừng.** Với một lượng tài nguyên có giá trị lớn như hiện nay và trước những thất bại lớn trong quản lý rừng của nhà nước và ngành công nghiệp rừng, lòng tin đã mất đi đáng kể trong những thập kỷ vừa qua. Rừng tự nhiên có giá trị tiếp tục bị mất; gỗ bị buôn bán lậu dễ dàng và một lượng tiền lớn bị trao tay bởi tham nhũng, bạo lực và chiếm dụng đất đai. Sẽ là rủi ro cho chương trình REDD+ nếu nó có liên hệ quá gần với các doanh nghiệp lâm nghiệp, mà nhiều đơn vị trong số này đã thất bại trong việc mang lại những lợi ích lâu dài và thực chất cho các cộng đồng địa phương.
- **Các chứng chỉ carbon trở thành trung tâm của REDD+.** Về bản chất, thị trường chứng chỉ carbon là một thị trường ảo của tương lai. Điều này là khác biệt căn bản với các loại hình mua và bán các mặt hàng hữu hình và cụ thể mà chúng ta và cả người dân bản địa vẫn hằng quen thuộc. Sự vô hình và mơ hồ của thị trường carbon làm tăng hoài nghi hơn là một cảm giác tin tưởng và an toàn.
- **REDD+ liên quan tới tiền bạc – có thể rất nhiều.** Dù REDD+ tiếp tục dựa trên cơ chế thị trường hay cơ chế tài trợ thì nó vẫn liên quan tới một nguồn tiền rất lớn. Điều này cần được cân nhắc kỹ lưỡng. Phản tiền gia tăng sẽ là động cơ thúc đẩy sự khai thác và cả mảnh khéo trực lợi. Có nguy cơ nhiều cộng đồng và người bản địa đã đặt kỳ vọng quá cao ngay cả khi các khoản chi trả lớn không thể hiện thực hóa được.
- **Có thể có sự chậm trễ đáng kể giữa thỏa thuận để bán và việc hiện thực hóa các lợi ích.** Trong trường hợp mua bán tín chỉ carbon theo thị trường, các cộng đồng phải bỏ thời gian, nhân công và cả các chi phí cơ hội trước khi họ có thể nhìn thấy bất kỳ lợi ích vật chất nào.

Đã trải qua những năm dài trong sự lấn ép, khai thác và chuyển nhượng quyền lợi và đất đai, người dân bản địa có những hoài nghi và giữ thế thủ với các sáng kiến phát triển. Và điều này hiện đang chuyển thành sự lo ngại đối với “sự xuất hiện của REDD”

Rukka Sombolinggi,
Chương trình Vùng của Những người dân bản địa – UNDP,
Thailand

Các thành tố tạo nên sự tin tưởng

Sẽ là rất cần thiết để các cộng đồng địa phương tin vào những sáng kiến như thế này tại những nơi có sự tham gia của cộng đồng quốc tế.

**Aung Tsen,
Quý Shalom,
Myanmar**

Nếu tất cả điều này có thể cho chúng ta kết luận rằng tin tưởng là trung tâm của REDD+, thì chúng ta phải làm gì để xây dựng được sự tin tưởng ấy? Thông qua các tiếp xúc với các nhóm xã hội dân sự khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, REDD-Net gợi ý một danh sách các yếu tố cần thiết để xây dựng sự tin tưởng như sau:

- **Các cá nhân tin cậy:** Những người cố vấn, đàm phán và các nhân vật chủ chốt phải sở hữu và chứng tỏ các phẩm chất như trách nhiệm, tôn trọng, trung thực, nhất quán, thông cảm và cam kết.
- **Thông tin đầy đủ, phù hợp và tin cậy:** Thông tin cung cấp cho các bên tham gia, đặc biệt cho các cộng đồng phải đầy đủ, chính xác và được diễn đạt một cách dễ hiểu.
- **Thời gian đầy đủ:** Tin tưởng, như các mối quan hệ, không thể đến một sớm một chiều. Nó cần thời gian để phát triển một cách tự nhiên. Điều này đặc biệt đúng trong trường hợp các cộng đồng và người dân địa phương có khái niệm khác biệt về thời gian (như về sự linh hoạt hay không tuyến tính).
- **Tiến trình tốt:** Thương thảo và các quá trình liên quan tới REDD+ không giống như các ô trống để đánh dấu câu trả lời. Chúng ta cần đặt niềm tin vào sự chân thành và thiện ý của những hướng dẫn viên và những nhân vật có thể giữ vững “tinh thần” tin tưởng.
- **Ghi nhận hoàn cảnh và lịch sử:** Phải vô cùng cẩn trọng và nhạy cảm đối với những nơi mà lòng tin đã bị mất trong quá khứ. Thừa nhận những vấn đề quá khứ và cả những cáo lỗi có thể là cần thiết để có thể gây dựng lại lòng tin.
- **Đảm bảo vị trí, quyền và hưởng dụng:** Tin tưởng có thể chỉ hạn chế hay hoàn toàn không thể khi con người cảm thấy bất an về các quyền và khả năng của họ trong kiểm soát các quá trình và nguồn lực.
- **Tiếp cận với việc khiếu nại:** Sự Tin tin tưởng sẽ bị hạn chế khi người dân không được khiếu kiện hoặc phàn nàn. Các cộng đồng cần có trách nhiệm với các cam kết đã đặt ra tuy nhiên vẫn có những cơ hội cho phép họ phát triển và học hỏi. Đóng cửa bít lối ra sẽ làm cho các thiện ý về giá định rủi ro càng thêm khó khăn.
- **Minh bạch về những mối quan tâm:** Liên quan đến sự đầy đủ thông tin, các hướng dẫn viên hoặc bên đề nghị dự án phải công bố các mục tiêu của họ về sáng kiến, gồm cả vị trí của họ và cơ sở nào để họ thu lợi nhuận. Không giới hạn với bất kỳ câu hỏi nào.

Trường hợp ở Mindanao, Philippines

Người lập dự án carbon tiếp cận một nhóm người bản địa thông qua Ủy ban Quốc gia về Người bản địa (NCIP). Các nhân viên được người dân biết và tin tưởng đã mời một số đại diện người bản xứ địa phương tới cuộc họp, nơi những người làm dự án carbon thuyết phục họ về giá trị của dự án. Cuối buổi họp, các nhà đầu tư carbon và đại diện người bản địa đã ký một biên bản ghi nhớ. Sự kiện này được diễn ra mặc dù NCIP đã cho dừng các giao dịch tín chỉ carbon với các cộng đồng địa phương cho đến khi có những hướng dẫn bảo hộ được ra đời.

Bên cạnh việc thiếu những tham vấn rộng rãi (đặc biệt với các cộng đồng xung quanh có thể bị ảnh hưởng), một loạt các câu hỏi nhằm vào một thực tế cho rằng các “đại diện người bản địa” được lựa chọn toàn là những người mà bản thân họ đã quá “được thiên vị”.

Bài học trong trường hợp này nói đến ảnh hưởng mà các cá nhân, cơ quan và các chính quyền có thể có trong việc định hình kết quả đầu ra; nhu cầu về một cơ chế bảo hộ được cân nhắc kỹ lưỡng và vững vàng ở cấp quốc gia; và tầm quan trọng của hệ thống dựa vào cấp địa phương trong việc xác định những đại diện hợp pháp cho cộng đồng.²

² Marlea Munez và cộng sự, CoDe REDD.

Để có thêm thông tin, hãy ghé thăm trang www.ntfp.org/coderedd.

Sụp đổ lòng tin?

Trong suốt quá trình thương thảo và thực hiện REDD+, đã có một vài khoảnh khắc khi lòng tin có thể được vun đắp hoặc sụp đổ:

- **Thiết kế dự án sơ bộ:** Việc phát triển Bản Ý tưởng Dự án (PIN) phải có sự tham vấn hữu ích với các cộng đồng có ảnh hưởng. Đây có thể là điểm khởi đầu để xây dựng lòng tin tưởng. **Thất bại trong việc đưa người dân địa phương tham gia ở giai đoạn này có ảnh hưởng tới sự tin tưởng trong các quá trình sau.**
- **Phân tích về nguyên nhân dẫn đến mất rừng và suy thoái rừng (để đánh giá khả năng giảm phát thải khí nhà kính):** Đây là bước quan trọng trong thiết lập cam kết về sự tham gia của cộng đồng địa phương trong thiết kế REDD+ và cần phải tham gia thảo luận tích cực với các bên liên quan. **Đánh mất cơ hội thảo luận mở về các phương án thay thế cho các hoạt động suy thoái rừng và các lựa chọn chi tiết mà thảo luận đó có thể đặt ra có thể dẫn đến sự đổ vỡ lòng tin, do đó làm thất bại các chiến lược này.**
- **Thiết kế cấu trúc quản lý dự án:** Quá trình này sẽ định rõ vai trò, quyền và trách nhiệm của các bên tham gia, và quá trình này đặc biệt quan trọng để có thể đạt được một thỏa thuận hai bên chấp nhận được dựa trên cơ sở tin cậy lẫn nhau. **Sự tin tưởng sẽ bị xâm hại nghiêm trọng nếu thất bại trong việc định rõ trách nhiệm quản lý trong thiết kế dự án một cách chi tiết nhất và sớm nhất cũng như việc đảm bảo các cộng đồng được tiếp cận các dịch vụ giám sát độc lập.**
- **Thiết kế cấu trúc chia sẻ lợi ích:** Đây có thể là một trong những bước quan trọng nhất trong thiết kế dự án REDD+ để hình thành những hiểu biết rõ ràng và giảm thiểu những hoài nghi và bất tin. **Tin tưởng có thể bị ảnh hưởng nếu các bên tham gia không thể đồng thuận và xác định rõ ràng các cơ chế chính xác và bố trí cho chi trả tài chính, hoặc nếu họ không thể cung cấp thông tin trên các phương tiện địa phương và bằng ngôn ngữ của người bản địa.**

Chính quyền địa phương đã tỏ ra yếu kém trong quá trình phân chia ranh giới đất đai diễn ra giữa các nhóm người bản địa và làm thổi lên những mâu thuẫn hơn là đóng góp có tính xây dựng cho các giải pháp của vấn đề... Đã có những tiền đề để bất tín bị đẩy đến cao trào và làm nảy sinh mâu thuẫn.

Khim Prasad Ghale,
Liên đoàn các dân tộc bản địa,
Nepal

Trường hợp ở Oddar Meanchey, Campuchia

Dự án REDD+ đầu tiên tại Campuchia được khởi động ở Oddar Meanchey bởi một liên minh các tổ chức bao gồm Lâm nghiệp Cộng đồng Quốc tế (Community Forestry International), Pact Cambodia, và Terra Global Capital. Dự án có tính mới mẻ và nhận được ủng hộ mạnh mẽ của chính phủ. Tuy nhiên, khi những dư âm của sự kiện đã lắng lại, dự án tại Oddar Meanchey bộc lộ một vài điểm mà chúng đã và có thể sẽ dẫn đến những sự hiểu lầm, mất lòng tin và mâu thuẫn.

Điều đáng kể đầu tiên là hoàn cảnh quá khứ. Campuchia mới vừa bước ra khỏi một lịch sử rất đau thương khi Khmer Đỏ đã biến các cộng đồng dễ bị tổn thương trở thành nạn nhân. Đặc biệt trong thời kỳ Khmer Đỏ, khái niệm “cộng đồng”, gọi là sahatgaw, bị làm cho sai lệch và mang nghĩa một điều gì đó có tính áp đặt và trái với các quyền của cá nhân. Kết quả là, các cộng đồng ở Campuchia trở nên hoài nghi cao độ với việc tiến hành các hoạt động “dựa vào cộng đồng”. Đặt trong hoàn cảnh mà sự tin tưởng còn mỏng mảnh như ở Campuchia thì việc cởi mở và chia sẻ thông tin cũng như các tham vấn nhất thiết phải được thực hiện.

Điều thứ hai, một vài hiểu sai liên quan đến cơ chế chia sẻ lợi ích: Bởi tiền không đến ngay lập tức nên cộng đồng hồ nghi họ bị lừa dối và những người thực hiện tại địa phương mất lòng tin.

Trường hợp này nhấn mạnh sự quan trọng của vấn đề tin tưởng đã trình bày bên trên. Khi niềm tin dễ bị thương tổn thì những nỗ lực có cân nhắc phải làm sao để tất cả các bên tham gia hoàn toàn hiểu được và đồng ý với các điều kiện. Khung thời gian cũng phải rõ ràng, và nếu có thể, thỏa thuận được về các hạn định cần hoàn thành.³

Trong trường hợp tại Thái Lan, lòng tin từ chính phủ với các cộng đồng khá thấp. Đặc biệt trong hoàn cảnh một công ước mà chính phủ đã rất hy vọng có được sự phê chuẩn thì các tổ chức dân sự xã hội lại đã sử dụng thông tin để phản lại hay làm dừng các hoạt động hỗ trợ của chính phủ. Tại Thái Lan, tin tưởng của Chính phủ trong cộng đồng địa phương nhất thiết cần được gây dựng lại.

Kittisak Rattanakrangsri,
Quý Giáo dục và Môi trường của Người bản địa,
Thailand

³ Qua trao đổi cá nhân với Kalyan Hou, RECOFTC.

Quá nhiều cho một điều tốt đẹp?

Phân tích của Regan Suzuki, Điều phối viên REDD-Net Châu Á – Thái Bình Dương

Trong việc lựa chọn người hỗ trợ, quan trọng nhất họ phải là những người có khả năng tạo ra sự tin cậy giữa các nhóm rất khác nhau. Hãy tiếp nhận các nguyên tắc, quan điểm chính trị, học vấn, chuyên môn và thái độ ứng xử của những hỗ trợ viên để cân nhắc cẩn trọng trước khi giao nhiệm vụ cho họ.

Bhola Bhattarai, Liên đoàn Những người sử dụng rừng cộng đồng (FECOFUN), Nepal

Một người lạ không thể có vốn xã hội cần thiết. Nếu một người được cộng đồng tin nhiệm, bất kể chuyên môn hay ý định của anh thế nào, những quan điểm và gợi ý của anh dễ dàng được cộng đồng lắng nghe và làm theo.

Nguyen Quang Tan, RECOFTC, Vietnam

REDD-Net nhận được những ý kiến của hai nhà hoạt động dân sự xã hội ở Campuchia và Philipines, đặt ra một câu hỏi thú vị: Khi lòng tin được chú trọng, liệu anh có nhận được quá nhiều từ một điều tốt đẹp?

REDD-Net nhận được những ý kiến của hai nhà hoạt động dân sự xã hội ở Campuchia và Philipines, đặt ra một câu hỏi thú vị: Khi lòng tin được chú trọng, liệu anh có nhận được quá nhiều từ một điều tốt đẹp. – Hon Navoun, Hiệp hội Người Cao nguyên, Campuchia

Trên đảo Panay ở Philipines, một số cán bộ chính quyền được người dân tin cậy đã khuyến khích dân trồng cây tại một khu vực. Các cộng đồng không được thông báo rằng khu vực này sẽ trở thành một khu bảo tồn, nơi sẽ cấm khai thác và không có một giải pháp thay thế nào cả. Do vậy, họ bị thiệt hại từ chính lòng tin của họ vào các cán bộ chính quyền và kết quả từ đó họ càng trở nên nghèo hơn. – Marlea Munez, CoDe REDD, Philipines

Đâu là vị trí mà các tổ chức định hướng tới cộng đồng phải đặt mình vào trong các thảo luận về REDD+ và xây dựng lòng tin xung quanh nó? Đây không phải một câu hỏi dễ. Một vài người dân, cộng đồng địa phương và tổ chức đã cảnh báo về khả năng REDD+ có các tác động tiêu cực tiềm năng (và thực tế đã biểu hiện trong một số trường hợp). Vì lý do quy mô, khả năng liên quan đến nguồn tiền lớn và những bất cân đối quyền lực đang tồn tại, nhiều cộng đồng có những lo ngại chính đáng. Có thể tin tưởng là rất quan trọng để tạo nên REDD+, nhưng cộng đồng vẫn đặt câu hỏi: liệu nó có hoạt động không?

Tuy vậy, thông điệp mà các cộng tác của REDD-Net gửi cho chúng tôi là mặc dù có rủi ro, nhưng REDD+ cũng mở ra rất nhiều cơ hội có giá trị. Nó đặt ra một cách ghi nhận mới về những đóng góp của cộng đồng trong việc trở thành người quản lý tài nguyên thiên nhiên, và cơ chế giới thiệu một cách làm mới trong đánh giá giá trị rừng – rừng nguyên cây có giá trị hơn rừng bị cắt đốn. Trong một số trường hợp, các cộng đồng họ có thể lạc quan hơn cả các tổ chức đại diện.

Tôi nhận thấy vai trò của chúng ta là cố gắng đạt tới một hiểu biết cân bằng giữa lợi ích và mong muốn của các cộng đồng. Đương nhiên, sẽ không có một tiếng nói cộng đồng đơn lẻ lên tiếng chấp nhận hay phản đối REDD+. Nhưng điều chúng ta có thể làm là thu thập thông tin và kinh nghiệm một cách rộng rãi nhất và khách quan nhất có thể, để phản hồi lại với cộng đồng. Bằng cách này, chúng ta có thể hỗ trợ họ trong việc đưa ra những quyết định trọn vẹn và tốt nhất cho họ.

FPIC: Một công cụ để xây dựng sự tin tưởng?

Một ví dụ cho thấy sự tin tưởng được đề cao như thế nào trong REDD+ là việc UN-REDD thừa nhận quá trình Đồng thuận, tự do, báo trước và được cung cấp thông tin (FPIC). Vào tháng 6 năm 2010, UN-REDD đã tổ chức một hội thảo vùng tại Việt Nam với đại diện các nhóm người bản địa tham gia nhằm xây dựng dự thảo các hướng dẫn thực hành về công cụ FPIC. Kết quả của hội thảo sẽ được áp dụng tương tự tại Châu Phi và Châu Mỹ La tinh.

Bất kể đồng thuận hay không vào các hoạt động, các cộng đồng tham gia quá trình FPIC phải tin tưởng rằng họ được các hướng dẫn viên biết lắng nghe cộng đồng và trung lập cung cấp thông tin khách quan và đầy đủ.

Kết quả từ cuộc gặp gỡ ban đầu này như thế nào? Quá trình đã đặt ra một số câu hỏi và mối lo ngại quan trọng xung quanh các vấn đề: cần đầu tư bao lâu cho tiến trình (có giới hạn nào không?), làm sao bảo đảm hướng dẫn viên là khách quan và bằng cách nào có thể đánh giá được liệu các cộng đồng có thật sự hiểu họ đang đồng ý (hay không đồng ý) với UN-REDD. Cũng có lo ngại rằng FPIC cũng sẽ được xem như một chương ngại, hay chỉ là một ô trống để điền thêm trong danh sách, trong tiến trình không thay đổi từ đề nghị dự án tới việc thực hiện, bất kể ý kiến của các cộng đồng địa phương là thế nào:

Việc cung cấp thông tin cho cộng đồng nhất thiết phải đầy đủ và chính xác để đảm bảo sự tin tưởng và thiện chí của họ. Thậm chí cả khi có nguy cơ tạo ra một tình huống phức tạp trong các thảo luận và làm cho cộng đồng có thể nhầm lẫn thì các thông tin cũng vẫn phải được trình bày một cách toàn diện và đầy đủ. –
Nguyen Quang Tan, RECOFTC Vietnam, Vietnam

Có đôi khi chúng ta quá khắt khe với các nước phát triển mà chưa hiểu hết hoàn cảnh của họ. Trong một số trường hợp, chúng ta nhận thấy rằng các đại diện của họ đã đứng về phía chúng ta và ủng hộ các luận điểm của chúng ta.

Bhola Bhattarai, Liên đoàn Những người sử dụng rừng cộng đồng (FECOFUN), Nepal

Đồng thuận, Tự do, Báo trước và Được cung cấp thông tin (FPIC)

Đồng thuận, Tự do, Báo trước và Được cung cấp thông tin (FPIC) vừa là một quá trình, vừa là một quyền lợi. Bắt nguồn từ Tuyên bố của Liên Hợp quốc về Quyền của Người bản địa (UNDRIP) được Đại hội đồng Liên Hợp quốc thông qua năm 2007, tuyên bố này đặt ra những tiêu chuẩn tối thiểu về sự tồn tại, giá trị danh dự và sự ấm no của Người bản địa. Mặc dù không có tính pháp lý bắt buộc, nó nhấn mạnh các quyền lợi đã được chỉ ra trong nhiều hiệp ước quốc tế. Một trong các điều khoản quan trọng trong Bản tuyên bố UNDRIP là sự tham khảo tới quyền đồng thuận, tự do, báo trước và được cung cấp thông tin trong xây dựng các hoạt động trên lãnh thổ đất đai của người bản địa. Như vậy, FPIC đang được các đơn vị kinh doanh trên đất của người bản địa chấp nhận là một phép đo cách thức thực hành tốt nhất. Những người đề nghị dự án REDD+ đã bắt đầu đưa điều này vào trong thiết kế dự án và chương trình.

Xây dựng tin tưởng: Một vài phương cách thiết thực

Do còn thiếu các quyền lợi mà người dân bản địa đang đứng ở vị trí thiệt thòi và không có cách gì khác hơn ngoài tin tưởng rằng chính quyền cho phép họ tiếp tục tiếp cận tới rừng của họ và chính quyền không khai thác chúng.

Điều này càng được khẳng định trong cơ chế REDD+.

Mrinal Kanti Tripura, Quý Maleya và Diễn đàn các nhà tư vấn phát triển người bản địa, Bangladesh

Nếu tin tưởng là trung tâm của các hoạt động và thương thảo REDD+ , thì sự tồn tại hay vắng mặt của sự tin tưởng cũng sẽ có vai trò chính quyết định thành công về lâu dài của sáng kiến này. Trong những tháng sắp tới, REDD-Net sẽ tiếp tục theo dõi sự phát triển hoặc suy giảm lòng tin trong chiến lược REDD+. Hãy gửi cho chúng tôi những kinh nghiệm, suy nghĩ và góp ý của bạn để bổ sung vào những thảo luận đang diễn ra. Liệu tất cả các bên tham gia REDD+ có thể ra đi với tư cách của người chiến thắng? Chỉ có thời gian và lòng tin tưởng có thể trả lời.

Bốn bài học để xây dựng sự tin tưởng có thể được rút ra là:

- *Thừa nhận nơi mà lòng tin đã sụp đổ.* Khi lòng tin bị ảnh hưởng trong quá khứ, cần phải thừa nhận nó. Điều này không phải để chỉ trích hay buộc tội, mà đó là cần thiết để chỉ ra một thực tế tin tưởng đã bị xói mòn thế nào và nó cần những chú ý đặc biệt.
- *Tin cậy.* Bước ra ngoài lối mòn của mình và chỉ cho mọi người thấy chúng ta chân thành và thật sự quan tâm đến lợi ích của các bên khác. Hãy đi những bước đầu tiên thể hiện thái độ tin tưởng và thẳng thắn cởi mở, cho dù phía đối tác chưa cùng làm điều tương tự như vậy.
- *Quan tâm chất lượng từng ngày của mối quan hệ.* Chú ý tới việc trao đổi và giao thiệp được thể hiện thế nào, liệu các kỳ vọng của đối phương đã được đáp ứng chưa và điều này ảnh hưởng như thế nào các quan hệ cá nhân.
- *Phải rõ ràng về các kỳ vọng, quá trình và kết quả tương lai.* Một điều rất quan trọng trong các thương thảo cần đạt được là các chi tiết (như lịch chi trả, cơ chế chính xác, v.v) phải được nêu rõ ràng và cụ thể ở mức cao nhất có thể được.

